

Grundläggande granskning 2024

Revisionsrapport: Jämtlands Gymnasieförbund

2025-03-19

Mikael Lindberg, Certifierad kommunal revisor

Elina Lundberg, verksamhetsrevisor

KPMG AB

Innehåll

1. Sammanfattning	4
2. Inledning / bakgrund	6
3. Metod, avgränsning och tidplan	12
4. Styrande förutsättningar	15
5. Resultat av granskningen	17
6. Samlad bedömning och rekommendationer	24

1.

Sammanfattning och rekommendationer

1. Sammanfattning

KPMG har av Jämtlands Gymnasieförbunds lekmannarevisorer fått i uppdrag att göra en grundläggande granskning av förbundsdirektionen. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2024.

Syftet med granskningen har varit att översiktligt bedöma om direktionen har en tillräcklig struktur för styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att förbundsdirektionen delvis har en tillräcklig struktur för styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

För vidare beskrivning av bedömning per revisionsområde hänvisas till avsnitt 5 i rapporten. Samlad bedömning och rekommendationer återfinns i rapportens sjätte kapitel.

1.1 Rekommendationer

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi förbundsdirektionen att:

- Säkerställ att uppföljning av även de strategiska målen omfattas av delårsrapporten, detta för att tidigt kunna identifiera om eventuella åtgärder behöver vidtas för att nå målen.
- Överväga om målen i verksamhetsplanen behöver kompletteras med referensvärden, detta för att stärka transparensen vid utvärdering av måluppfyllelse.
- Säkerställ att tillräckliga åtgärder vidtas för att uppnå samtliga mål för verksamheten.
- Säkerställ att tillräckliga åtgärder vidtas för att nå de ekonomiska målen (budget).
- Utveckla processen för uppföljning av internkontroll och säkerställ att uppföljning sker årligen och rapporteras till direktionen.

2.

Inledning och bakgrund

2.1 Bakgrund

De förtroendevalda revisorerna/lekmannarevisorerna är kommunfullmäktiges organ för kontroll och ansvarsprövning av styrelser, nämnder och kommunala bolag. Revisionens arbete ska även ses som ett stöd till nämnderna, styrelsen och de kommunala bolagen. Kommunallagen (2017:725) 12 kap, 1 §, ger uttryck för att revisorerna årligen ska granska all verksamhet som bedrivs i kommunen, vilket även omfattar den verksamhet som bedrivs i kommunala bolag.

Revisorernas årliga granskning består av två delar; grundläggande granskning och fördjupad granskning utifrån riskanalys. Den grundläggande granskningen omfattar en översiktlig granskning av förbundets måluppfyllelse, ledning och styrning ur ett internkontrollperspektiv. Granskningen baseras generellt sett på revisorernas riskanalys och ger även underlag till uppdatering av riskanalysen under året. Enligt *God revisionssed* ska den grundläggande granskningen utgöra ett så pass omfattande underlag att den ger grund till bedömningar som revisorerna avlämnar i sin årliga granskningsrapport.

2.2 Syfte

Granskningens syfte är att översiktligt bedöma om förbundet har en tillräcklig struktur för styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten. De bedömningar som avlämnas ska utgöra en grund för säkerställande av att förbundet lever upp till de mål och beslut som fullmäktige fastställt.

2.3 Revisionsfrågor

- **Verksamhetsstyrning och uppföljning**

- Har direktionen säkerställt att verksamheten bedrivs i enlighet med ägardirektiv som fullmäktige fastställt?
- Har direktionen säkerställt att verksamheten även i övrigt bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som direktionen fastställt?
- Har direktionen säkerställt att den får tillräcklig uppföljning och rapportering avseende verksamheten?
- Vidtar direktionen åtgärder vid eventuella avvikelser som uppmärksammas avseende verksamhetsresultat under året?

- **Ekonomistyrning och uppföljning**

- Har direktionen säkerställt att verksamheten bedrivs i enlighet med ekonomiska direktiv som fullmäktige fastställt?
- Har direktionen säkerställt att den får tillräcklig uppföljning och rapportering avseende verksamhetens ekonomi?
- Vidtar direktionen åtgärder vid eventuella avvikelser som uppmärksammas avseende ekonomiska resultat under året?

2.3 Revisionsfrågor (forts.)

- **Intern kontroll**

- Har direktionen skapat förutsättningar att bedriva sin interna kontroll på ett systematiskt och ändamålsenligt sätt under året?
- Finns en tydlig process för uppföljning av den interna kontrollen som involverar direktionen?
- Vidtar direktionen åtgärder vid eventuella avvikelser som uppmärksamhets avseende intern kontroll under året?

2.4 Revisionskriterier

Granskningen utgår ifrån nedanstående revisionskriterier:

- Kommunallagen (2017:725)
- Ägardirektiv
- Tillämpbara interna regelverk, policys och beslut

3.

Metod, avgränsning och tidplan

3.1 Metod och avgränsning

- Granskningen har följt en årlig process, varpå granskningen avser hela granskningsåret 2024. Granskningen omfattar såväl granskning som bedömning utifrån styr- och uppföljningsdokument. Granskningen har genomförts genom:
  - Dokumentstudier av underlag såsom mål- och uppföljningsdokument, ägardirektiv, delårsrapporter och årsredovisning.
  - Protokollsgranskning
- Revisionsrapporten har kvalitetssäkrats i enlighet med KPMG:s interna rutiner. Rapporten har varit föremål för sakgranskning av förbundsdirektör och ekonomichef.

3.2 Bedömningskriterier

Förbundsdirectionens verksamhetsstyrning, ekonomistyrning och interna kontroll bedöms utifrån följande bedömningsnivåer. Respektive bedömningsnivå har en tillhörande symbol.

Bedömningsnivå	Bedömningssymbol
Ja	
I allt väsentligt	
Delvis	
Nej	

4.

Styrande förutsättningar

4.1 Styrande förutsättningar

Kommunalförbundet Jämtlands Gymnasieförbund bildades 2005 av Bräcke, Krokoms, Ragunda och Östersunds kommuner. Förbundet ombildades 1 juli 2017 när Åre kommun tillkom som medlem.

Förbundet har huvudmannaskapet för gymnasieskolan, den anpassade gymnasieskolan och delar av den kommunala vuxenutbildningen i medlemskommunerna. Förutom myndighetsuppdraget driver förbundet sju skolor med cirka 3 850 elever i ungdomsskolan och 300 elever i kommunal vuxenutbildning. Förbundet har cirka 600 medarbetare.

Ägardirektiv för Jämtlands Gymnasieförbund gällande 2024 (antogs av fullmäktige i samtliga ägarkommuner i slutet av 2023) anger verksamhetens övergripande mål. Bland annat är det huvudsakliga syftet med bildandet av förbundet att aktivt verka för en hög utbildningsnivå i regionen. Vidare anges även riktlinjer för direktionens arbete.

Ekonomiska mål och riktlinjer anges av ägardirektivet.

Av ägardirektiv framgår att direktionen har att verka för att en god internkontroll präglar organisationen och förbundets löpande verksamhet. Direktionen ska årligen värdera den interna kontrollen.

5.

Resultat av granskningen

5. Resultat av granskningen

I detta avsnitt presenteras granskningens resultat. Resultatet baseras på de underlag som vi har mottagit under året samt protokollsgranskning.

Under granskningens gång har ett antal kontrollfrågor besvarats som också utgör en grund för vår bedömning.

5.1 Verksamhetsstyrning och uppföljning

Verksamhetsstyrning och uppföljning	
Direktionen har antagit en plan för sin verksamhet	Ja, 2023-12-15 § 46
Målen är formulerade så att de är mätbara	I allt väsentligt, men en övergripande del av målen saknar referensvärden.
Direktionen följer upp måluppfyllelsens utveckling under året	Ja, utbildningsmålen följs upp i delårsrapport 2 och de strategiska målen följs upp i årsredovisning.
Vid avvikelser från måluppfyllelsen får direktionen en analys av orsaker till avvikelser	I DÅR/ÅR ges en analys till måluppfyllelsen, även vid avvikelser.
Direktionen beslutar om åtgärder vid brister i måluppfyllelsen	Det saknas spårbarhet till vidtagna åtgärder i DÅR/ÅR samt protokoll.
Direktionen når uppsatta mål för verksamheten	5 av 11 utbildningsmål uppnås, 6 uppnås ej. 6 av 8 strategiska mål uppnås, 2 uppnås ej.

Generella iakttagelser

Direktionen antog Verksamhetsplan och budget 2024 med flerårsplan vid sammanträdet i december 2023. I dokumentet framgår strategiska mål (mäts i slutet av kalenderåret) och utbildningsmål (mäts i slutet av läsåret).

Målen har en tydlig utgångspunkt från de mål som ägarna fastställt i direktivet.

Målen är formulerade så att de anses mätbara, dock saknas referensvärden för flertalet av målen. För exempelvis *"Andelen elever med gymnasieexamen ökar"* anser vi att det behöver kompletteras med referensvärde, t.ex. utgångsläge eller målvärde, för att öka transparensen vid utvärdering av måluppfyllelse.

Dock noteras att i uppföljningen så redovisas statistik och referensvärden för målen, vilket bedöms positivt då detta påvisar att det finns referensvärden i syfte att mäta och följa upp målen.

Utbildningsmålen följs upp i samband med delårsrapport per augusti. Av totalt 11 utbildningsmål bedöms fem mål som ej uppfyllda och sex mål som uppfyllda.

De strategiska målen följs upp i samband med årsredovisning. Av totalt tio strategiska mål bedöms tre mål som ej uppfyllda och sju mål som uppfyllda. Även utbildningsmålen omnämns i årsredovisningen men detta avser samma utfall som i delårsrapporten, eftersom utbildningsmålen mäts efter avslutat läsår.

Totalt uppnås 11 av 19 mål för verksamheten (57%).

5.2 Ekonomistyrning och uppföljning

Ekonomistyrning och uppföljning	
Budget för 2024 antagen	Ja, 2023-12-15 § 46.
Direktionen följer upp det ekonomiska utfallet och prognoser under året	I delårsrapport och ÅR.
Direktionen får en analys av orsaker vid eventuella avvikelser från budget	Ja, i delårsrapporter och årsredovisning beskrivs de orsaker som ligger till grund för budgetavvikelserna.
Direktionen beslutar om åtgärder vid eventuella budgetavvikelser	Delvis.

Ekonomiskt resultat 2024	Prognos T1	Prognos T2	Resultat helår
Årets resultat	-7,0 mnkr	-8,0 mnkr	-5,3 mnkr

Generella iakttagelser

Direktionen fattade beslut om budget 2024 i samband med verksamhetsplan 2024.

Direktionen följer upp sitt ekonomiska resultat i form av delårsrapporter (1, 2) samt i samband med årsredovisning.

I delårsrapport 1 prognostiseras ett underskott om -7,0 mnkr, medan det i delårsrapport 2 prognostiseras ett underskott om -8,0 mnkr. Per bokslut redovisar förbundet ett ekonomiskt resultat på -5,3 mnkr.

En hemställan gjordes i direktionen i maj 2024 till medlemskommunernas kommunstyrelser att fatta beslut om att förbundet, dels ska använda eget kapital för att täcka 2024 års underskott, dels att förbundet utifrån synnerliga skäl ska undantas från balanskravet för år 2024. Resultatet på -5,3 mnkr ska därför inte återställas utan underskottet ska täckas av eget kapital och förbundet ska undantas från balanskravet.

I årsredovisningen beskrivs att förbundet under året har haft ekonomiska uppföljningar med rektorerna, och månadsrapporter har gjorts för årets alla månader med månatliga avstämningar mot budget och mot prognos. Denna uppföljning redovisas ej för direktionen.

Vi saknar tydlig spårbarhet till vidtagna åtgärder utöver beslutet i maj 2024. Med anledning av att resultatet är något bättre än prognosen i augusti påvisar detta att eventuella vidtagna åtgärder fått en effekt.

Gällande mål för god ekonomisk hushållning uppnås totalt 1 av 2 mål.

5.3 Intern kontroll

Intern kontroll	
Det finns en process för uppföljning av intern kontroll	Nej. Då uppföljning av internkontrollen saknas för 2024 bedöms det saknas en process för uppföljning av internkontroll.
Internkontrollplan 2024 antagen av direktionen	Ja, i samband med verksamhetsplan 2024 (2023-12-15 § 46).
Internkontrollplanen innehåller information om riskvärdering	Nej. Planen anges vara baserad på risk- och väsentlighetsanalyser.
Antal kontrollområden 2024	Planen omfattar totalt tre kontrollområden för 2024.
Uppföljning av internkontrollplan 2024	Det har inte genomförts någon uppföljning av internkontrollplanen för 2024.
Uppföljning har skett av samtliga kontrollområden 2024	Se ovan.

Generella iakttagelser

Direktionen beslutade om internkontrollplan för verksamhetsåret 2024 i samband med beslut om verksamhetsplanen.

Planen beskrivs vara utarbetad utifrån en samlad väsentlighetsanalys byggd på revisionsgranskningar och den bedömning som olika processägare i förbundet gjort.

Planen omfattar totalt tre områden. I planen beskrivs vad som identifierats, vem som är ansvarig, när det ska genomföras samt hur.

Förbundskansliet har en egen plan för verksamhetsutveckling och internkontroll 2024, där varje processägare genomför risk- och konsekvensanalyser och ser över utvecklingsområdena för sin process. Detta är grunden till den internkontroll som sedan lyfts i verksamhetsplan och budget.

Vid kontakt med förbundet beskrivs att det finns sedan tidigare en internkontrollplan med tillhörande reglemente från 2011. Redan 2013 genomförde KPMG en granskning av förbundets internkontroll och ansåg att den inte fungerade tillfredsställande. Då ansåg medlemskommunerna inte vara sig beredda att tillskjuta medel för att höja ambitionsnivån gällande kvalitetssäkring av administrativa processer såsom internkontroll. Istället avsåg förbundet att årligen göra en riskbedömning inkl. prioriterade områden/processer som skulle beskrivas i förbundets verksamhetsplan. Åtgärder och resultat skulle i sin tur årligen redovisas i delårsrapporter och/eller årsredovisning.

Vid kontakt med förbundet beskrivs att det inte finns någon dokumenterad uppföljning av internkontrollen för 2024.

5.4 Jämtlands Gymnasieförbund, bedömning per område

Bedömning verksamhetsstyrning och uppföljning

Vår bedömning är att förbundsdirektionen **delvis** har en tillräcklig styrning och uppföljning av förbundets verksamhet.

Bedömningen grundar sig på att förbundet i sin verksamhetsplan har en tydlig koppling till ägarnas krav i direktivet. Målen är formulerade så att de anses mätbara, däremot bedömer vi att de kan utvecklas genom att komplettera verksamhetsplanen med referensvärden för att stärka transparensen vid utvärdering av måluppfyllelse. Vidare grundar vi bedömningen på att utbildningsmålen följs upp per delår (efter avslutat läsår), medan de strategiska målen endast följs upp i årsredovisningen. Vår bedömning är att även de strategiska målen bör följas upp i samband med delårsrapporteringen, detta för att tidigare kunna identifiera nödvändiga åtgärder som krävs för att nå målen i verksamhetsplanen.

Bedömning ekonomistyrning och uppföljning

Vår bedömning är att förbundsdirektionen **delvis** har en tillräcklig styrning och uppföljning av förbundets ekonomi.

Bedömningen grundar sig på att förbundet antagit en budget för verksamhetsåret. Ekonomin följs upp i samband med delårsrapporter (per april samt per augusti) och slutligen i årsredovisningen. Vidare grundar sig bedömningen på att förbundet rapporterar ett negativt resultat jämfört med budget och att vi saknar spårbarhet till vidtagna åtgärder för att stävja det ekonomiska underskottet. Dock noteras att rapporterat resultat i samband med bokslut är bättre än vad prognosen visade i augusti, vilket tyder på att vissa åtgärder vidtagits och fått viss effekt.

Bedömning intern kontroll och uppföljning

Vår bedömning är att förbundsdirektionen **inte** har en tillräcklig intern kontroll och uppföljning.

Bedömningen grundar sig på att förbundet antagit en internkontrollplan för 2024, men att denna saknar information om riskvärdering. Vidare grundar sig bedömningen på att förbundet saknar en dokumenterad uppföljning av den interna kontrollen under verksamhetsåret. Enligt ägardirektiv och interna riktlinjer ska internkontrollen utvärderas årligen, men då vi saknar spårbarhet till att detta kan vi inte bedöma att förbundsdirektionen följt upp den interna kontrollen. Avsaknad av uppföljning gör det inte heller möjligt att bedöma huruvida det funnits behov för åtgärder.

6.

Samlad bedömning och rekommendationer

6.1 Samlad bedömning

Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att förbundsdirektionen **delvis** säkerställt att förbundet har en tillräcklig struktur för styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

6.2 Rekommendationer

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi direktionen att:

- Säkerställ att uppföljning av även de strategiska målen omfattas av delårsrapporten, detta för att tidigt kunna identifiera om eventuella åtgärder behöver vidtas för att nå målen.
- Överväga om målen i verksamhetsplanen behöver kompletteras med referensvärden, detta för att stärka transparensen vid utvärdering av måluppfyllelse.
- Säkerställ att tillräckliga åtgärder vidtas för att uppnå samtliga mål för verksamheten.
- Säkerställ att tillräckliga åtgärder vidtas för att nå de ekonomiska målen (budget).
- Utveckla processen för uppföljning av internkontroll och säkerställ att uppföljning sker årligen och rapporteras till direktionen.

6.3 Samlad bedömning

Bedömning revisionsområde	Jämtlands Gymnasieförbund
<i>Verksamhetsstyrning och uppföljning</i>	
<i>Ekonomistyrning och uppföljning</i>	
<i>Intern kontroll</i>	

Denna rapport har upprättats av KPMG AB på uppdrag av Jämtlands Gymnasieförbunds revisorer.

Mikael Lindberg
Certifierad kommunal revisor

Elina Lundberg
Verksamhetsrevisor

The information contained herein is of a general nature and is not intended to address the circumstances of any particular individual or entity. Although we endeavor to provide accurate and timely information, there can be no guarantee that such information is accurate as of the date it is received or that it will continue to be accurate in the future. No one should act on such information without appropriate professional advice after a thorough examination of the particular situation.

© 2025 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.

The KPMG name and logo are trademarks used under license by the independent member firms of the KPMG global organization.

Document Classification: KPMG Public

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

MIKAEL LINDBERG

Undertecknare

Serienummer: 0d54cc84359865[...]9283e3f33d35b

IP: 83.191.xxx.xxx

2025-03-19 13:39:41 UTC

ELINA LUNDBERG

Undertecknare

Serienummer: 16c9893c2d3295[...]f3c00762a8a04

IP: 83.233.xxx.xxx

2025-03-19 14:26:19 UTC

Detta dokument är undertecknat digitalt via **Penneo.com**. De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill som innehåller ett certifikat och en tidsstämpel från en kvalificerad tillhandahållare av betrodda tjänster.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra validerings verktyg för digitala signaturer.